

فارسی ششم: به گیتی به از راستی پیشه نیست

Elnaky.com

به دنیای شاهنامه خوش آمدید!

امروز یک راز بزرگ از فردوسی می‌آموزیم:
بزرگترین سلاح یک قهرمان، شمشیر
نیست؛ بلکه «صداقت و راستی» است!

سفر را آغاز کن...

به گیتی، به از راستی، پیشه نیست / ز کژی بتر، هیچ اندیشه نیست

Einaky.com

در این جهان، هیچ شغلی بهتر از
راست‌گویی نیست و هیچ فکری بدتر
از دروغ‌گویی وجود ندارد.

گیتی = جهان

پیشه = شغل / کار

کژی = نادرستی / کج‌روی

بتر = بدتر

سخن گفتنِ کثر ز بیچارگی است
به بیچارگان بر، پیاید گریست

دروغ گفتن نشانه‌ی ضعف و ناتوانی
انسان است و باید به حال آدم
ضعیف و درمانده گریه کرد.

کثر = دروغ / نادرست

بیچارگی = درماندگی / ناتوانی

هر آن کو که گردد به گرد دروغ ستمگاره خوانیمش و بی فروغ

Einaky.com

کسی که همیشه به دنبال دروغ است، آدم ظالمی است
که هیچ نور و امیدی در قلبش ندارد.

کو که = کسی که

ستمگاره = ظالم / ستمگر

بی فروغ = بدون نور / تاریک

همه راستی کن که از راستی نیاید به کار اندرون، کاستی

Einaky.com

همیشه راست گو باش، زیرا کاری که با صداقت انجام
شود، هیچ نقص و ایرادی نخواهد داشت.

کاستی = نقص / کمبود و عیب

هر آن کس که با تو نگوید دُرست چنان دان که او دشمن جان دوست

Einaky.com

کسی که با تو صادق نیست و
حقیقت را نمی‌گوید، او را دشمن
خطرناک خودت بدان.

دُرست = در اینجا به معنی راست و حقیقت

گشاده است بر ما درِ راستی چه گوئیم خیره درِ کاستی؟

Einaky.com

وقتی راه راست‌گویی به روی ما
باز است، چرا بیهوده به درِ دروغ
و نادرستی بگوئیم؟

خیره = بیهوده / سرگردان

مکن دوستی با دروغ آزمای همان نیز با مرد ناپاک رای

© Einaky.com

هرگز با آدم دروغگو و کسی
که فکرها و نیت‌های بدی
دارد، دوست نشو.

دروغ آزمای = کسی که دروغ می‌گوید

ناپاک رای = بداندیش / کسی که نیت بدی دارد

ترازوی فردوسی

راه راستی

- بهترین پیشه (شغل) جهان
- کارهای بدون نقص و کاستی
- درهای همیشه باز
- موفقیت

راه دروغ

- نشانه‌ی ضعف و بیچارگی
- تبدیل شدن به انسان ستمگر و بی‌نور
- دشمنی با جان انسان‌ها

فردوسی به ما می‌آموزد که دروغگو قدرتمند نیست، بلکه ضعیف و درمانده است!

در مصراع «به گیتی به از راستی پیشه نیست»
خوانش دو واژه «به» چگونه است؟

بِه (کسره) ← /be/

حرف اضافه است. (به معنی در)
← در جهان...

بِه (کسره، با تاکید) ← /beh/

صفت تفضیلی است. (به معنی بهتر)
← ...بهتر از راستی

خوانش و فهم - سوال ۲

بیت «گشاده است بر ما در راستی
/ چه کویم خیره در کاستی»
به چه مفهومی اشاره دارد؟

این بیت به انتخاب مسیر درست و آسان اشاره دارد. وقتی خداوند راه راست و حقیقت را برای ما باز گذاشته است که ما را به موفقیت و آرامش می‌رساند، دلیلی ندارد که با انتخاب دروغ، خود را به خود را به دردسر بیندازیم و در بسته و پر از مشکل نادرستی را بکویم.

حالا تو هم راز قهرمانان شاهنامه را می‌دانی!
در امتحانات و در زندگی، همیشه مسیر
«راستی» را انتخاب کن.»

